

Dosarul nr. 2ra-215/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. V. Lastavețchi)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. I. Secrieru, I. Cotruță, V. Mihaila)

ÎNCHEIERE

10 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” împotriva lui Andrei Lătescu și Iuliei Cercel cu privire la recunoașterea nulității actului de divorț și a certificatelor de divorț

împotriva deciziei din 22 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” și menținută hotărârea din 11 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 20 august 2019, IP „Agenția Servicii Publice” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Andrei Lătescu și Iuliei Cercel, intervenient accesoriu Serviciul stare civilă Ciocana cu privire la recunoașterea nulității actului de divorț și a certificatelor de divorț.

În motivarea acțiunii a invocat că la 12 aprilie 2016, a fost încheiată căsătoria între Andrei Lătescu și Iulia Cercel, la Serviciul stare civilă Ciocana, fiind întocmit actul de căsătorie nr. 108.

A comunicat că urmare a verificării statutului juridic al căsătoriei lui Andrei Lătescu și Iuliei Cercel, a fost stabilit că în fondul arhivistic al registrelor actelor de stare civilă a fost identificat actul de divorț nr. 59 din 21 februarie 2019, înregistrat de Serviciul stare civilă sectorul Ciocana mun. Chișinău, pe numele lui Andrei Lătescu și Iuliei Cercel.

Temeiul înregistrării actului de divorț a constituit încheierea din 23 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana privind desfacerea căsătoriei prin mediere judiciară.

A remarcat că actul de divorț identificat a fost înregistrat contrar prevederilor art. 45 din Legea nr. 100 din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă.

Prin urmare, actul de divorț menționat a fost întocmit neîntemeiat și urmează a fi recunoscut nul în temeiul prevederilor art. 62 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100 din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă, or încheierile judecătorești privind medierea judiciară, emise în litigiile privind desfacerea căsătoriei, nu pot constitui temei legal de înregistrare a actului de divorț.

Ținând cont de prevederile art. 41 din legea menționată, a indicat că unul din temeiurile pentru înregistrarea divorțului (desfacerea căsătoriei) este hotărârea instanței judecătorești cu privire la desfacerea căsătoriei.

A învederat că legislația în vigoare în materia înregistrării actelor de stare civilă obligă organul de stare civilă să înregistreze divorțul, prin întocmirea unui act de divorț și eliberarea certificatelor de divorț pentru fiecare dintre soți, doar în temeiul unei hotărâri judecătorești.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 166-167, 279-285 CPC, art. 62 Legea nr. 100 din 26 aprilie 2001 privind actele de stare civilă, art. 37, 39 Codul familie.

A solicitat admiterea acțiunii, recunoașterea nulității actului de divorț nr. 59 din 21 februarie 2019 întocmit de Serviciul stare civilă Ciocana pe numele lui Andrei Lătescu și Iuliei Cercel, asupra căsătoriei din 12 aprilie 2016, act de căsătorie nr. 108, fixat de Serviciul stare civilă Ciocana, pe numele lui Andrei Lătescu și Iuliei Cercel și recunoașterea nulității certificatelor de divorț seria D-IV nr. 0641430 eliberat pe numele lui Andrei Lătescu și seria D-IV nr. 0641429 eliberat pe numele Iuliei Cercel, ambele eliberate la 21 februarie 2019 de Serviciul stare civilă Ciocana.

Prin hotărârea din 11 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea integral.

Prin decizia din 22 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de IP „Agenția Servicii Publice” și menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidare soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că art. 182⁴ alin. (2¹) CPC, reprezintă o normă derogatorie în care se indică expres că, spre deosebire de celelalte încheieri ale instanței de judecată, cele cu privire la încetarea procesului care conțin condițiile tranzacției au aceeași forță juridică ca și hotărârea judecătorească.

Totodată, instanțele de judecată ierarhic inferioare au conchis că încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana nr. 2-979/18 a fost emisă la 23 iulie 2018, adică după intrarea în vigoare a prevederilor art. 182⁴ alin. (2¹) CPC, având aceeași forță juridică ca și hotărârea judecătorească, reprezentând temei pentru înregistrarea divorțului conform art. 41 lit. c) din Legea privind actele de stare civilă.

Prin urmare, au considerat instanțele de judecată ierarhic inferioare că în circumstanțele enunțate nu pot fi reținute ca întemeiate alegațiile IP „Agenția Servicii Publice” că doar hotărârea judecătorească cu privire la desfacerea căsătoriei constituie temei pentru înregistrarea divorțului, or încheierea din 23 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana este irevocabilă fiind obligatorie pentru toate

autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile și persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

La 3 decembrie 2020, IP „Agenția Servicii Publice” a declarat recurs împotriva deciziei din 22 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu actele judecătorești recurate, considerându-le neîntemeiate și pasibile de a fi casate, cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii, deoarece nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată, a fost aplicată o normă juridică ce nu trebuia să fie aplicată și a fost interpretată în mod eronat legea.

A remarcat recurenta că a indicat temeiurile legale de admitere integrală a acțiunii civile, iar legislația în vigoare în materia înregistrării actelor de stare civilă obligă organul de stare civilă să înregistreze divorțul, prin întocmirea unui act de divorț și eliberarea certificatelor de divorț pentru fiecare dintre soți, doar în temeiul unei hotărâri judecătorești. Norma legală fiind una precisă, nu face loc de interpretări de înlocuire a hotărârii judecătorești prin încheiere judecătorească, termenul de executare și sensul juridic al acestor acte judecătorești fiind diferit.

Fără a nega posibilitatea soluționării amiabile a unor aspecte ale vieții familiale, a admis posibilitatea emiterii unei încheieri în privința stabilirii domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere, divizarea bunurilor comune etc., dar nicidecum pronunțării judiciare a divorțului.

Mai mult ca atât, în conformitate cu prevederile art. 27 alin. (1) din Legea nr. 137 din 3 iulie 2015 cu privire la mediere, pot fi supuse medierii neînțelegerile dintre soți privind continuarea căsătoriei, exercitarea drepturilor și obligațiilor părintești, stabilirea domiciliului copiilor, întreținerea copiilor și a altor membri ai familiei inapți de muncă, precum și alte neînțelegeri ce apar în raporturile familiale.

A evidențiat că legiuitorul nu indică expres că stabilirea în cadrul medierii judiciare a existenței unor neînțelegeri dintre soți se poate solda cu desfacerea căsătoriei prin divorț, or neînțelegerile familiale pot fi diferite și nu neapărat soluția este desfacerea căsătoriei.

A considerat că instanțele de judecată ierarhic inferioare au aplicat incorect norma din Codul de procedură civilă ce ține de medierea judiciară și litigiile care cad sub incidența procedurii de mediere judecătorească (familială) în coroborare cu prevederile art. 37, 38 Codul familie.

La 4 ianuarie 2021, în adresa lui Andrei Lătescu și Iuliei Cercel a fost expediată copia cererii de recurs depusă de IP „Agenția Servicii Publice”, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 110), însă corespondența menționată a fost returnată de către oficiul poștal cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 111-112).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimații să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 8 octombrie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 88), însă careva date care ar confirma cu certitudine data de recepționare a acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 3 decembrie 2020 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de IP „Agenția Servicii Publice”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de IP „Agenția Servicii Publice”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de

recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de IP „Agenția Servicii Publice” urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru